

mi se borimo naprej in upamo, da se bo ta boj ugodno končal. Ako bi nas pa naši rokodelci zapustili, naj si pripiše vlada, če se naše gospodarstvo tudi vsled tega čim dalje tem bolj poslabša.

Po tem ovinku si dovoljujem zopet preiti k svojemu predmetu.

S tem, da izgubi vinarstvo vsako vrednost, se uniči mnogo eksistence, dosedanje socialne vezi med lastniki in viničarji popustijo ali se popolnoma pretrgajo in družine so prisiljene se izseliti.

Gospoda moja! Pri nas je že veliko število takozvanih viničarskih hiš praznih. Najboljših delavcev danes ni več tukaj, ti se preselijo v mesta in industrijske kraje, ker so tam boljše preskrbljeni. Draginja, o kateri se toliko govori dan na dan, jih ne drži nazaj, še vedno boljše izhaja v mestih in industrijskih središčih, kakor pri nas na kmetih. Čudim se, da se tega ne vidi. Čim manj delavcev bo na kmetih, tem bolj bo rastla draginja, tem manj se bo proizvajalo in tembolj se bo vsak predmet, posebno živila, podražil. Ne mislimo, da bomo z uvozom iz tujih držav vedno najboljše shajali. Angleška je svoj čas mislila, da se ji za kmete in poljedelstvo ni treba brigati. Saj je bila Angleška prva industrijska država in ob času, ko se je industrija v drugih državah šele začela razvijati. Danes pa je Angleška spoznala, da je vendar lastno kmetijstvo najboljše preskrbovalec domačega trga. Pri nas pa se vidi, kakor da bi se ravno nasprotno delalo.

Mesto, da bi se poslužila sredstev, ki bi pripomogla vinarstvu zopet do popolnega razvoja, hoče vlada vino splošno obdačiti, da bi se na tak način podražilo, da bi se težje prodajalo in bi bil tako vinogradnik uničen, in to tembolj, ker bi se producentom slabših vin pri današnjih cenah vsled vedno naraščajočih stroškov obdelovanja stroški za pridelovanje ne pokrili več, ampak bi morali delati z izgubo.

Iz vseh vinorodnih krajev so se poslale vladi neštete prošnje, da odtegne to davčno predlogo. Žal, so bili dosedaj vsi koraki zastoj. Vlada je pokazala s tem neizprosno trdost napram hudo stiskanim vinogradnikom.

Zato se obračam na visoko zbornico s prošnjo, da ne pritrdi tej nesrečni in nepravilni zakonski predlogi. Izjavim v imenu Slovenskega kluba, da bomo, dokler se nam ne da naša pravica na gospodarskem in kulturnem polju, glasovali proti proračunu.

Usojam si še predlagati sledečo resolucijo, da se o njej sklepa:

Visoka zbornica naj sklene:

„C. kr. vlada se poziva, da naroči finančnim oblastim, da se predpisi glede davka prostega pridelovanja žganja zmislova in v korist vinogradnikov tako uporabljajo, da se pridelovanje davka prostega žganja dovoli tudi oni vinogradnikom, ki v letu, ko se je pridelalo žganje, vnovčijo svoje vino na ta način, da si pridobijo omejeno točilno koncesijo ali licenco točiti pod milim nebom. Splošno naj bi se davka prosta množina po potrebi uredila in temu primerno povišala.“

S tem končam. (Živahno pritrdjevanje.)

Politični ogled.

— **Državni zbor.** Zadnji petek je nadaljevala poslanska zbornica razpravo o predlogih draginjskega odseka glede ustanovitve zaklada za oskrbo stanovalj. Trgovinski minister Weiskirchner je rekel, da morajo predlogi še enkrat v odsek. Poslanec Lewicki je spravil v razgovor dogodka na lvovskem vseučilišču.

— **Proračunski odsek.** Naši poslanci v boju. V četrtek, dne 30. junija je proračunski odsek nadaljeval razpravo o italijanskem vseučilišču. Naši poslanci so nastopili zelo odločno, kar pa seveda nemški bojnim petelinom ni bilo prav in bi bilo že ob začetku seje skoro prišlo do spopadov. Ko se je nemir nekoliko vlegel, je začel govoriti naučni minister Stürgkh. Rotil je poslance, naj za božjo voljo sprejmejo predlogo, ker je položaj skrajno nevaren. Govorili so še mnogi drugi govorniki, med njimi hrvaški poslanec Vuković, ki je ugovarjal proti vmešavanju inozemskih držav v notranje politične razmere. Nato je prišel poslanec Demšar s svojim obstrukcionističkim govorom, katerega pa ni dokončal, ker je ustrujena večina sklenila z obstrukcionisti pogodbo. Prihodnja seja se je vršila v petek ob 5. uri popoldne. Poslanec Demšar je nadaljeval svoj govor, katerega je končal ob 7. uri zvečer in je vložil 33 resolucijskih predlogov. Za Demšarjem sta govorila še poslanca Lewicki in Hrasky. Seja je bila ob 10. uri zaključena. V soboto se je pričela seja ob 10. uri popoldne. Po izjavah večine bi imela trajati ta seja vsaj par dni. V ta namen so napravili v sobi poleg proračunske dvorane celo vrsto ležišč. Tudi so bili v sobi električni zvončki, da bi se lahko poslance takoj poklicalo, ako bi se je rabilo. Poslanec Hrasky je nadaljeval svoj govor, ki ga je pričel že v petek. Govoril je do 1/2 ure popoldne. Za njim je dobil besedo dr. Korošec. V svojem večurnem govoru je povdarjal in dokazoval, da je obstrukcija izzvala vlada. Vlada je zahtevala od Slovencev, naj ji naznanijo svoje želje, potem pa se ni hotela z njimi pogajati. Dr. Korošec je vložil 100 resolucij, ki jih je v slovenskem jeziku utemeljeval. Svoj govor je zaključil ob 7. uri. Za dr. Korošcem je govoril približno eno uro dr. Ploj, nakar je bila seja vsled kompromisa zaključena. Kompromis pomenja poraz vlade. Stranke večine namreč niso bile v stanju, prisostvovati tako dolgotrajni seji,

eden poslanec za drugim jo je odkuril, tako, da jih je nazadnje ostalo komaj še toliko, da je bila seja sklepčna. Nemci so bili torej primorani, se pogajati s Slovenci. Končno se je sklenilo: 1. sobotna seja se sklene po govoru dr. Ploja. 2. prihodnja seja v ponedeljek ob 10. uri dopoldne, v kateri se konča glavna razprava in se nato seja zaključi. 3. torkova seja se prične ob desetih dopoldne, in sicer so na sporedu stvarni popravki. — V ponedeljek se je obstrukcija nadaljevala. Poslanec Gostinčar je imel zopet daljši obstrukcijski govor. Vložil je 184 resolucijskih predlogov. — V torek se je začela seja proračunskega odseka ob 10. uri dopoldne. Zapisnikar dr. Korošec ni bral samo zapisnika, ampak tudi vse brezštevilne resolucije in predloge, kar je trajalo do 1/4 na 1. uro popoldne. Nato so sledili stvarni popravki. Prvi se oglašajo poslanec dr. Hočevar, ki govori izključno slovensko. Predsednik odseka dr. Chiari ga večkrat opominja, naj govori tako, da ga bo mogel razumeti, za kar pa se dr. Hočevar niti najmanj ni zmenil. Nato pa Chiari vstane in izjavi, da mu je nemogoče biti za predsednika odseku, v katerem se govori toliko jezikov, ker on ne razume toliko jezikov in vsled tega ne more slediti razpravam, zato odloži predsedstvo. Ob enem sejo za četrto ure prekine, da bo mogel odsek potrebno ukreniti. Chiari je izjavil, da predsedstva tako dolgo ne bo prevzel, dokler se vprašanje pravnega jezika ne reši. Čez eno uro se je seja zopet otvorila in je prevzel predsedstvo poslanec mlađočeh Maštalka. Poslanec dr. Hočevar po daljših nemirih nadaljuje slovensko svoje stvarno popravljanje. Ob 1/2 uri je Maštalka sejo prekinil do 3. ure. Ob 3. uri je dr. Hočevar nadaljeval svoj govor in govoril do 6. ure zvečer.

— **Krvavi nemiri v Lvovu.** Zadnji petek, dne 1. julija so se vršili v Lvovu veliki izgređi rusinskih dijakov, ki so bili naperjeni proti vladi in Poljakom. Blizu 400 rusinskih dijakov je dopoldne korakalo proti vseučilišču, kjer so imeli vkljub uradni prepovedi zborovanje. Govorniki so živahno protestirali proti nameri vlade, da se da Italijanom univerza, a rusinskega vseučiliškega vprašanja vlada ne čee rešiti. Po zborovanju je prišlo do hudih spopadov; policija in poljski dijaki so se sprjeli z Rusini. Začeli so padati strelji iz revolverjev. Padlo je krog 60 streljov. Kroglja je zadela bogoslovca Adama Kocko, ki je potem med potjo v bolnišnico umrl.

Policija je z golimi sabljami sekala po rusinskih dijakih. Šest jih je ranjenih od streljov. Policija in vojaštvo je nazadnje potisnila dijake v neko dvorano, kjer so jih potem zaprli in aretirali.

Ta krvavi lvovski dogodek bo imel gotovo važne posledice. Poljaki in Rusini ne bodo več mirno skupaj študirali in tako bo prišlo, da bo morala vlada dati Rusinom lastno vseučilišče.

— **Državni zbor odgođen.** Obstrukcija slovenskih poslancev ni bila brez uspeha. Vlada večina je uvidela, da se proti tako odločnim poslancem ne more več boriti, ker so jo celo Poljaki začeli puščati na cedilo. V torek ob 7. uri zvečer se je sestal ministrski svet, ki je sklenil, da se državni zbor do jeseni odgodi. Obenem je ministrski svet sklenil, da poslanci za časa, ko državni zbor ne bo zboroval, ne dobijo nobenih dijet. Navadno se ustavi izplačevanje dijet samo takrat, kadar se državni zbor zaključi. Naši poslanci zaslužijo, da jih topla zahvalimo za odločno obrambo naših narodnih pravic. Oholo nemstvo se bo moralo privaditi misli, da se slovenski narod ne da več kar tako pritiskati ob steno. Živeli naši odločni in vstrajni poslanci!

Mala politična naznanila.

Dne 1. julija: V Lvovu v Galiciji je prišlo danes med rusinskimi in poljskimi vseučiliščniki do velikanskih pretepev, pri katerih se je tudi streljalo. Veliko oseb je nevarno ranjenih, eden je že umrl. Zaprtilih je 200 do 250 rusinskih akademikov. — Češki deželni odbor je sklenil, da ne bo najel novih posojil ter tudi ne bo znižal učiteljskih plač. Ako se pa deželne finance ne bodo zboljšale do jeseni, bodo bržkone znižali plače učiteljem. — Nemški cesar Viljem se pripelje dne 20. septembra v Šenbrun, da obišče cesarja Franca Jožefa.

Dne 2. julija: Na Dunaju se je vršil danes ministrski svet, v katerem se je obravnaval zlasti spor, ki vlada med vlado in Poljaki. Položaj je skrajno nevaren, ker namerava poljski minister dr. Duleba odstopiti. — S Krete prihajajo zelo neugodne vesti. Krščanski narodni poslanci nočejo pustiti poslancev mohamedanske manjšine k razpravam v zbornico, če ne prisežejo zvestobe grškemu kralju. Velevlasti nameravajo izkrcati vojaštvo; je pa veliko vprašanje, ali bo to kaj pomagalo. — Za predsednika ogrske poslanske zbornice je bil izvoljen poslanec Berzeviczy.

Dne 3. julija: Na Angleškem so v zbornici z veliko večino sprejeli spremembo postavbe o kraljevi prisegi, s katero se je dozdaj zelo hudo žalilo katoličane. — V Albaniji še vedno ni miru, dasi so že mnogokrat listi poročali, da je vstaja zadušena. Še vedno se klatijo okoli razkropljene čete. — Na Nemškem so v Prusiji dobili zadnji čas več novih ministrov. Posebno važen je odstop židovskega kolonijalnega tajnika, proti kateremu je zelo ostro nastopala katoliška stranka „centrum“. — Na Španskem je liberalna vlada pričela boj proti katoliški cerkvi, in njej je hitro sledila tudi vlada na Portugalskem. Na Španskem so pa katoliki še zelo močni, in se jim ni ravno preveč bati, če bodo kaj delali.

Cenjenim naročnikom naznanjamo, da se bode tistim, ki dozdaj še niso plačali naročnine, z današnjo številko list ustavil. Kdor torej noče, da se mu pošiljanje lista prekine, naj blagovoli prej ko močote naročnino doposlati.

Uprav. Slov. Gospodarja.

Razne novice.

* **Lepa zmaga.** Volilni boj, ki je divjal več tednov v 30. volilnem okraju, je bil v ponedeljek končan s sijajno zmago krščanske narodne stranke. Slovenska kmečka zveza je premagala liberalce, štajercijance, Nemce, kolikor jih je pravih, socialdemokrate, nemškutarje, slogaše, liberalne advokate in koncipijente, liberalne učitelje, ki so se prav goreče zavzemali za Ivana Kaca, liberalne uradnike in pisarje in uradnike celjske Zadrugne zveze, liberalne veleposestnike in meštarje itd. Volilni boj je bil vroč. Liberalci so lagali, da je celo glavnemu hudobcu v peklu zasmrđelo v nos, uganjali nečuvne lumparije in rabili kaznjiva nasilstva. Pa vse ni nič pomagalo. Naše ljudstvo je v ogromni večini in prepošteno in premodro, da bi se še enkrat vsedlo na limanice politične goljufije. Zato je sijajno zmagala značajnost, modrost in poštenost. Naš kandidat dr. Verstovšek je dobil 3179 glasov, liberalni Kac pa samo 1730 glasov. — Živeli vrli in značajni volilci! Z Bogom za narod!

* **Iz pošte.** Za višjega komisarja v tehnični službi je imenovan komisar Anton Jäger v Mariboru. Ana Simonšek je imenovana za poštno oficijantino v Sevnici, in Viktorija Umek za poštno oficijantino v Brezicah. — Za poštarje, oziroma poštarice se imenovani sledeči poštni ekspedijenti in ekspedijentinje: Ivan Kresnik v Vuzenici, Jožefa Saveršnik pri Sv. Petru v Sav. dolini, Roza Novak v Vidmu, Ivan Škerlec pri Sv. Tomažu pri Ormožu, Marija Plešec v Moškanjcih, Ana Nierergall v Planini, Franc Koser ml. v Juršincih in Ivan Kreft v St. Jurju ob Ščavnici.

* **Iz davčne službe.** Finančni komisar dr. Feud. Oplustil, davčni poročevalec okrajnega glavarstva v Slovenjem gradu, je premeščen kot davčni poročevalec k okrajnemu glavarstvu v Mariboru. Davčni asistent Gustav Švaršnik je prestavljen od davčnega urada v Šoštanju k davčnemu uradu v Rogatecu; davčni asistent Karol Reicher je premeščen od davčnega urada v Konjicah k davčnemu uradu v Mariboru; Gustav baron Grutschreiber je premeščen od davčnega urada v Ljutomeru k davčnemu uradu v Konjicah.

Imenovanje pri južni železnici. V višji plačilni razred prideta pristava Ferdinand Soršak in Stefan Beloglavec v Mariboru. Za provizoričnega asistenta je imenovan Fran Hruban, aspirant na Pragarskem. Za revidente so imenovani Konrad Terček, pristav v Poljčanah, Ignac Prelog, pristav v Breznem in Jak. Prek, pristav v Vuzenici. Definitivno sta nastavljeni Josip Černe, asistent v Spodnjem Dravogradu in Leopold Kučera, asistent v Pencilu. Za provizoričnega asistenta je imenovan Mirko Rajh v Mariboru.

* **Ivan Kakuška,** nekdanji kaplan v St. Vidu na Planini in zadnjič v Dobovi, je bil dne 14. junija imenovan dekanom. — Čestitamo!

* **Ornigove zasluge** v vzvišenih besedah opisuje slavnostna „Štajerčeva“ številka. Med zaslugami je pozabil „Štajerc“ povedati, da se je pod Ornigovim županovanjem Ptuj povzdignil v šnopsarsko prestolnico, od koder se razliva po celem okraju tisti strup, ki mori ljudi telesno in duševno ter je vir vse tiste obžalovanja vredne razdivjanosti, ki se tamkaj tolikokrat opaža.

* **Živio — ml.** Pod tem naslovom je urednik Linhart v „Štajercu“ skrpucal pesem, katero more celo med štajercijanci prebaviti le izredno dober želo-dec. Kot dokaz iz cele čudovite pesmi samo to-le duhtečo cvetko:

„In kmet in vsaka roka žuljev
se dviga: kruha dajte nam!
Na polju, morju, tudi v jami
pridelali smo kruh vam sami,
in vi — lenoba — vas ni sram?“

No, Korl, kje pa ti prideluješ kruh za druge, ali na polju ali na morju ali v jami? In kakšen kruh pridelujejo za ljudi ptujske šnopšarije? — Živio — ml!

* **„Štajerčev“** program izraža slavnostna številka ob 10letnici tako-le: „Gospodarsko delo slovenskega ljudstva skupno z Nemci“. V čem pa je ta skupnost? Slovenski kmet in delavec nosi svoj težko zaslužen denar v nemškutarske trgovine, gostilne in šnopšarije; zato ga pa nemškutarski trgovci in obrtniki v narodnem oziru tepejo in tlačijo in mu ne privoščijo niti trohice narodnih pravic. Lepa skupnost to! Za tako skupnost se ogreva „Štajerc“, ki se sam imenuje „trobilo zatiranega in izkoriščenega slovenskega ljudstva“.

Slovesnost Vrazove stoletnice se bo obhajala nepreklicno dne 21. avgusta t. l. v Cerovcu. Začasni program je sledeči: 1. Med 6. in 7. uro zjutraj istega dne sprejem slovenskih in hrvaških gostov v Ormožu; ob 8. uri sprejem v Ljutomeru. 2. Ob 10. uri dopoldne pozdrav gostov na Vrazovem domu. 3. OE

10. uri cerkven govori in slovesna sveta maša. 4. Od 12. ure in 1/2. ure banket. 5. Od 1/2. ure do 4. ure slavnostni govor, deklamacije itd. 6. Od 4. ure naprej prosta ljudska veselica / z raznovrstnim sporedom. Med posameznimi točkami petje in godba. — Podrobni spored vse svečanosti objavimo pravočasno. Slavno občinstvo najljubše prosimo, da nas blagovolji podpirati z nasveti / in denarnimi prispevki. Slavna društva prosimo, da čimprej prijavijo svojo udeležbo. Izjavljamo, da se bo strogo gledalo na to, da bo pri slovesnosti izključeno vsakršno strankarstvo. Ta svečanost bo splošni slovensko-hrvaški tabor! Vse tozadevne dopise je poslati vsaj do 31. julija t. l. tajniku gospodu Fr. Štuhcu, kaplanu pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Denarne pošiljke je pa nasloviti na gospoda Fr. Vraza, župana v Cerovcu, pošta Ivanjkovi pri Ormožu. Darovi se bodo objavili v vseh večjih hrvaških in slovenskih listih. In slavna uredništva drugih listov prosimo ponatiska tega obvestila. — Pripravljali odbor.

* **Zrebanje zadolžnice štajerskega deželnega železniškega posojila** se je vršilo dne 1. t. m. in so se izžrebale sledeče številke: Vrsta I.: štev. 1610 za 2000 K, štev. 1835 za 2000 K, štev. 2112 za 2000 K, štev. 2658 za 2000 K, štev. 7921 za 400 K, štev. 8414 za 400 K, štev. 8514 za 400 K, štev. 8702 za 400 K, štev. 8733 za 400 K. — Vrsta II.: štev. 3457 za 2000 K, štev. 3788 za 2000 K, štev. 398 za 2000 K. — Vrsta III.: štev. 5060 za 2000 K, štev. 5420 za 2000 K, štev. 5505 za 2000 K, štev. 5978 za 2000 K, štev. 6041 za 2000 K, štev. 10960 za 400 K, štev. 11183 za 400 K, štev. 11467 za 400 K, štev. 11532 za 400 K, štev. 11865 za 400 K. — Predstojke zadolžnice odkupi tri mesece po dnevu zrebanja v Gradcu blagajna štajerskega deželnega zaklada in glede II. in III. vrste tudi c. kr. priv. štajerska eskomptna banka v Gradcu za polno imensko vrednost.

* **Javna dražba na slovenski meji!** Slovenci, pozor! Dne 30. julija letos, ob 10. uri dopoldne, se bodo pri okrožni sodnji v Mariboru, soba štev. 50, prodajale nepremičnine Ivana Lamprehtla ml. v Mariboru, ki je prišel v konkurz, in sicer: 1. tovarna olja v Karčevini pri Mariboru, ob državni cesti Maribor-Dunaj, par minut od mariborskega kolodvora; tovarna je čisto nova in je stala 250.000 K. Najmanjši ponudek 75.000 K. 2. Dvonaštopna hiša v Mariboru, Bismarkova cesta štev. 16; stala je 90.000 K; najmanjši ponudek 39.000 K. 3. Vila z zemljiščem pri tovarni, stala 30.000 K; najmanjši ponudek 14.000 K. Natančnejši podatki se izvedo na okrožni sodnji v Mariboru, soba štev. 26. Slovenci, ne pustimo preiti to lepo posestvo v nemške roke. Na mejo! — Prosimo tudi druge slovenske liste za ponatis te vesti!

* **Svete Višarje.** Izredno slovesno se je letos praznoval tu praznik sv. Petra in Pavla. Ta dan so namreč počastili našo slavno božjo pot prevzvišeni g. dr. Jožef Kahn, knezoškof krški. Prišli so na Svete Višarje že dan poprej proti večeru. Solze so nam silile v oči, ko smo gledali 72 let starega in bolehnega vladiko z romarsko palico se bližati Marijinemu svetišču. In kedo naj bi ne bil ginjen pri tem pogledu? Zakaj taka pot za tako starega in oslabelega človeka gotovo ni majhna reč! Toda ljubezen vse pretrpi, vse prenese. Ta ljubezen in pa vnema za svoje in svojih ovčic zveličanje je gnala Prevzvišenega, da so prišli, udeležiti se odpustkov svetega leta in priporočiti sebe in svoje škofljane nebeški Kraljici. — Na sv. Petra in Pavla ob 9. uri so Prevzvišeni darovali pontifikalno sv. mašo, katere so se romarji — večinoma iz domače škofije — udeležili z vidno pobožnostjo. — Po človeških svečanostih bo letos na Sv. Višarjah še več. Do sedaj so nam naznanjene sledeče: dne 17. julija bodo imeli tu pontifikalno sv. mašo mil. gospod Gvidon Bittner, protonotar in stolni dekan celovski; dne 31. julija mil. g. Ferdinand Wappis, papež. hišni prelat, in dne 15. avgusta mil. g. dr. Ant. Müller, stolni prošt celovski. — Pretečeno soboto se je tu ponesrečil nek romar z Jesenice na Gorenjskem. Med potjo je zadel ob skalo, padel in se pri tem tako poškodoval, da je še isti dan na Planini pod Višarsko goro umrl. Ljudje, ki so ga poznali, so pravili, da je bil pijan; že od doma je šel baje pijan in tudi med potjo je zaostal, da si ga je še lažje „več privoščil“. Doma sta se baje pred odhodom z ženo sprla, ker mu ni pustila vzeti s seboj 7letnega sina. Predno je šel od doma, je bojda rekel: „Jaz pojdem na Sv. Višarje. Osem let že nisem bil pri spovedi, na Sv. Višarjah bom morebiti šel.“ — No, šel je na Sv. Višarje, prišel pa ni. Vzrok tega je, kakor se splošno sodi, pijanost. Bog mu bodi milostljiv! Vsem romarjem pa, zlasti tistim, ki na božjih potih žalijo Boga s pijančevanjem in z drugimi grehi, bodi ta dogodek resen opomin, da je božja pot nekaj svetega, da jo je zato treba opraviti s pravim, bogoljubnim namenom in pobožnim načinom.

Mariborski okraj.

Zaključek šolskega leta na mariborski gimnaziji. Dne 1. julija se je na mariborski gimnaziji zaključilo šolsko leto. Razun maturantov je 60 gimnazijcev napravilo skušnjo z odliko. V I. razredu v A-oddelku: 7; v B-oddelku: 4 in sicer: Grebenšek Iv., Lukman Franjo, Mihalič Boris, Veber Franjo. II. A: 4; II B: 9 in sicer: Cafuta Anton, Kežar Miroslav, Kokolj Ivan, Konrad Jožef, Lörger Alfons, Lovrec Franjo, Rantner Vincenc, Vošinek Josip, Živko Konrad. III. A: nihče; III. B: 4 in sicer: Klobasa Josip, Tomažič Anton, Vauhnik Vladko, Verhjak Al.

IV. A: 5; IV. B: 3 in sicer: Goršič Ivan, Ilešič Srečko, Rudolf Josip. V. A: 5; V. B: 8 in sicer so izmed teh Slovenci: Mušič Martin, Glaser Ivan, Marinič Ivan, Urleb Franjo. VI.: 12; Slovenci so: Bratina Franjo, Gorihar Anton, Habermut Avgust, Mirt Josip, Muster Josip, Saller Franjo, Svetina F. VII.: 4, Slovenca sta: Črepinko Ferdinand, Kovačič M. V VIII. je z odliko absolviralo 6 maturantov.

Maribor. Za železničarje sta nastavljena dva nova zdravnik, dr. Draž in dr. Theodor pl. Lichem. Zdravniki za železničarje se pomnožijo zaradi znane odločbe generalne inšpekcije železnice, da so vsi člani družin železničarjev prosti zdravniškega oskrbovanja.

m Kamnica. Zadnji čas je doživela Kamnica marsikaj lepega. V nedeljo, dne 26. junija se je vršila pri znani krasni cerkvi sv. Urbana velika slavnost, v spomin 50letnice slovesnega blagoslovljenja te cerkve po nepozabnem rajnem škofu Slomšku.

Cerkvica vrh gore,
Cerkvica bela,
Vsak dan pozdravlja te
Duša vesela.

Besede, kakor bi bile namenjene za le-to našo zalo hišo božjo. Kakor okitena nevesta v beli obleki se je bliščala na vse strani z vencem in napisi okrašena ter obložena s cvetkami, kar so preskrbela naša vrla slovenska dekleta. Že na predvečer je naznanil pok topičev in milo doneče zvonjenje, da bo drugi dan nekaj posebnega. Nekaj čarobnega pa je nudila očem razsvetljava cerkve. Kakih 50 bakelj je gorelo okoli cerkve, velikanski kres, mogočni strel, lepo ubrani glasovi Urbanskih zvonov, vse to je pač moralo giniti najbolj trdosrčnega opazovalca. — Drugi dan nas je sicer zjutraj vreme strašilo, a vendar se nas je usmililo nebo ter prenehalo z dežjem, tako, da se je procesija z Najsvetejšim vršila v lepem vremenu. Le ljudstva je bilo manj, kakor je bilo pričakovati. V krasni pridigi nam je potem znani govornik, preč. g. dr. Medved, z ravno istega mesta, ko so pred petdesetimi leti škof Slomšek „roč'ce sadili“, podal zgodovino Urb. cerkve. Marsikaj hudega je morala že prestat, pa našla je nekaj, kakor letos, oporo v vrlih krščanskih možeh, slovenskih kmetih in delavcih, vnetih za božjo čast. Možje, ki se tako vrljo krepko potegujejo za čast božjo in iz katerih veje taka navdušenost in požrtvovalnost za lepoto hiš božjih, to so pravi, nepremagljivi stebri krščanstva in domovine. Slava jim! — Potem nam je orisal vrline „odrešenika“ štajerskih in koroških Slovencev, Ant. Martin Slomška. V silno ganljivih besedah nam je opisoval gospod govornik skoraj da nedosegljivo skrb tega škofa za častni in večni blagor duš. Koliko dobrega da so spisali, ustanovili družbo sv. Mohorja, predstavili škofljski sedež lavantinski v naš bližnji Maribor. Spodbujal nas je, naj ne pozabimo tega velikega dobrotnika, naj marljivo čitamo njih spise ter se po njih ravnamo. S slovesno sveto mašo se je sklenila dopoldanska slovesnost. — Popoldne nam je pa preč. g. župnik križanski dal lepe nauke za slovo od te izvanredne svečanosti. — Zadnji nedeljo, dne 3. t. m. pa je bil drug, slavnosti poln dan, ki je bil še ganljivejši kot pri sv. Urbanu. Kamnica je bila polna belih Marijinih hčera. Ti slovesni sprejemi, te mnogobrojne Marijine zastave, pomikajoče se med milim petjem Marijinih pesmi, to je nekaj izvanrednega. Na tem mestu bodi omenjeno le toliko, da je samo opoldne po obedu govorilo in prineslo pozdrave 20 govornic, Marijinih družbenk. Popoldne se jih je zopet več oglasilo. To je bilo navdušenje za sveto stvar, za sveto vero, Marijino čast in slovensko domovino. Ker pa bo na drugem mestu o tem shodu obširneje povedano, naj to tukaj zadostuje. Opomnim še samo to, da so Kamničani za god slov. apostolov sv. Cirila in Metoda tako streljali, da so se kar okna tresla.

m Sv. Križ pri Mariboru. Srečen dan je imelo tukajšnje bralno društvo zopet na praznik sv. apostolov Petra in Pavla s svojo prireditvijo v korist „Slovenski Straži“. Ko je najprej mladenič Ljudevit Nudi iskreno pozdravil množestevilne navzoče in v lepih besedah spregovoril o pomenu mladeniških in deklinskih zvez, uprizorili ste se s hvalevredno spretnostjo igri „Časica kave“ in „Prepirljiva sosed“. Vrlemu nastopu mladih igralcev in igralke se je vse čudilo. Posebno pa je ugajal mešani pevski zbor, ki se je tokrat prvič oglasil. Ko je č. g. M. Zemljčič od Sv. Jurja navzočim v zbranih besedah razložil velikanski pomen „Slovenske Straže“, zlasti za tukajšnje obmejne kraje, je takoj prijavilo 25 oseb svoj pristop k podružnici „Slovenske Straže“, ki se ima prihodnjo nedeljo, dne 10. julija tukaj osnovati. Med zunanji gosti, ki so nas posetili v posebno lepem številu, moramo pohvalno omeniti vrle St. Jurčane, bili so pa tudi gostje iz G. sv. Kungote in celo iz daljnega St. Lovrenca.

m St. Lovrenc nad Mariborom. A. Roussy, švicar, sedanji lastnik „radbaških planin“ in znamenite Leblankove parne žage, je daroval za tukajšnje ubožce 100 K. — V imenu obdarovanih ubožcev mu izreka najsrčnejšo javno zahvalo kn. šk. župniški urad in predstojništvo cerkvenega ubožnega zaklada.

m St. Lovrenc nad Mariborom. V „Marburger Zeitung“ z dne 12. m. m. se nek tukajšnji frazer na Marburgerci lasten burševski in denuncijantski način zaletava v odlične mlade slovenske gospode, ki so se pred tedni spodtikali nad nastavljenimi sūdmarkovskimi, oziroma sūlvereinskimi liberalnimi pušicami v gostilni Jakoba Novak, kamor radi Slovenci zahajajo. Marburgerčin dopisnik nas izziva. Njemu, njego-

vim somišljenikom, gostilničarjem in trgovcem pove-mo danes na ves glas, da je v St. Lovrencu nad Mariborom za vsakega zavednega in poštenega Slovenca javno nastavljanje sūdmarkovskih in sūlvereinskih pušic nesramno izzivanje pretežne večine tukajšnjih prebivalcev, Slovencev! Ker jim je Sūdmarka preveč prusovska in luteranska, zato so tudi dobro misleči avstrijski Nemci, proti Sūdmarki ustanovili društvo Ostmarko, in se zoper Sūdmarko bojujejo in ji kolikor mogoče nasprotujejo, ter so jo pred par tedni javno pred c. kr. sodnijo v Lincu na Zgornjem Avstrijskem z natančnim, neovrženim razkritjem o njenem nevarnem delovanju ob slovenski meji tako blamirali, da sedaj vsi časniki o tem pišejo in da se ji celi svet smeji. In mi, poštenci Slovenci, bi jo trpeli in celo podpirali z darovi!? Nikdar! Cesar se brani pošten avstrijski Nemec, istega se brani še bolj pošten Slovenec; in to, česar se oba poštenjaka branita, je Sūdmarka. Zato zahtevamo vsi Slovenci, da vse javne gostilne in kramarije odstranijo nas izzivalne sūdmarkovske in sūlvereinske pušice! Katere tega nočejo storiti, tiste pa naj raz svojih hiš izvesijo napis: „Tu sem smejo priti pit in kupovat le pristni nemški sūdmarkovci!“

m Sv. Peter pri Mariboru. Dne 3. julija so priredili naši veteranci iz l. 1866 — šest jih je še, ki so še vsi precej čvrsti in krepki — prav ginljivo cerkveno slovesnost. Za svoje pri Kraljevem gradu leta 1866 padle tovariše najeli so sv. mašo, pri kateri so svetili in prejeli skupno sv. obhajilo. Tako je prav! Bilo je lepo in ginljivo. — V ponedeljek na večer nas je obiskala zopet huda toča, ki ni bila sicer tako debela, kakor dne 12. junija, pa bolj gosta in obilnejša, ter pobrala še to, kar je prej pustila. Šla je ravno tam, kakor pred tremi tedni; sedaj si je še privoščila tudi Vodole. Se v sredo je bil cel kup toče pod cerkvenim kapom. — V nedeljo, dne 17. julija ima po rani službi božji v cerkveni hiši gospodarski shod „O-srednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje“. Vse gospodarje in vse živinorejce opozarjamo na to zelo važno zborovanje. Posebno za naše kraje je jako velikega pomena. — Pridite!

m Regulacija Pesnice, prog. I. Z dopisom od dne 10. junija 1910, štev. 1994-II. je prosil štajerski deželni stavbeni urad v Gradcu za kolavdiranje izgotovljenega dela pri regulaciji Pesnice, prog. I, predmet: Langentalski most — ustje potoka Cirknica. Raditega se vrši v smislu par. 79 in 89 vodnopravnega zakona od 18. prosinca 1872, št. 8, dež. zak., komisijonelna preiskava v torek, dne 12. julija, eventuelno nadaljevanje v sredo, dne 13. julija 1910. Komisija se snide ob 1/2. uri zjutraj pri Langentalskem mostu. Pri tem je, ako se ni že prej pismeno, vložiti morebitne ugovore, ker se bo drugače pri povoljnem izidu naprava odobrila. — Načrti ležijo v pregled pri c. kr. okr. glavarstvu v Mariboru, soba štev. 5.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Ni še dolgo od tega, ko sem prišel skozi ta prijazni trg v Slovenskih goricah. Kako se začudim, ko pridem mimo gasilnega doma, slavnostnega po svojem napisu v edinozveličavni nemščini „Rüsthaus“ in zagledam skozi odprte duri viseti v ozadju izzivajočo frankfurtarsko trobojnico črno-rudeče-žolto. Daleč smo prišli, da že naša gasilna društva, ki so vendar ustanovljena dobrodelnim namenom, ne pa politiki, delajo raboto nemškutarstvu. Poleg tega visijo v gasilnem domu tablice z imeni članov, seveda pristna slovenska imena, pisana v blaženi nemščini, n. pr. Koschar, Gollob, Minaritsch itd. Radovednost me je gnala poizvedeti, ali so ti možje, katerih imena sem tam čital, v resnici sami tevtoni. A kakor sem izvedel, so med njimi do-cela narodni in poštenci možje naših vrst. Kako se morejo torej ti možje tako ponižati, da nastopajo kljub svoji narodni zavesti in proti svojem prepričanju pod nemškimi barvami in nemškim pravopisom? — Kje je tukaj doslednost in značajnost?

m Sv. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica je imela v nedeljo, dne 19. junija t. l. po rani sv. maši zborovanje v gostilni g. Fr. Krajca. Navadni gostilniški prostori so bili polni poslušalcev. Gospod deželni potovalni učitelj Pirstinger je v prav poljudnih besedah predaval o vinoreji. Prvič je omenil, da si zberemo pri napravi novih vinogradov našim legam primerne vrste, da še tudi vsekako lahko v slabejših legah pridelamo mnogo in tudi dobrega vina. Razlagal je, kako treba rezati, da nam trs vsako leto enakomerno rodi, kako treba pri kopi paziti, da se korenice, ki jih poganja cepljeni del trsa, skrbno odrezujejo, sicer nam trs v par letih pogine. Priporočal je, da bo treba letos prav pridno, pa tudi vestno škropiti, ker se bo gotovo peronospora, ker ima letos ugodno vreme, v najkrajšem času prikazala. Govoril je še o vezi, o pobiranju nerodovitnih in nepotrebnih mladik in zalistkov, o vršičkanju, ki se na loncih (šparonih) naj kmalu opravi, na rodnem lesu pa šele v drugi polovici avgusta ali v začetku septembra. — Tudi plevel se naj v vinogradih skrbno zatira, pozornost je treba obračati na listje še po trgatvi, ne da bi se ga že prej odstranjevalo radi zorenja grozdja, ravno narobe, ker potem grozdje slabeje zori, in se očesa ne razvijajo popolnoma, kar potem škoduje za drugo leto. — Govoril je še o ravnanju z moštom v kleti, o pretakanju in o porjavenju vina itd. — Nazadnje je priporočal tudi sadno drevje škropiti proti krazavcu (fuzikladij), ki povzroči, da drevesno listje porjavijo, posuši in potem s sadom vred odpade. Tekočino je treba ravno tako pripraviti, kakor za vino-grad. Škropiti pa bi se moralo prvič pred cvetom, drugič po cvetu in tretjič po koncu junija. Po

končanem predavanju se zahvali g. načelnik podružnice, Ivan Roškar, dež. in dr. poslanec, g. potovalnemu učitelju za njegov trud in želi, da bi se mi tudi teh naukov in nasvetov držali.

m Razvanje. Zadnjo nedeljo smo imeli v Razvanju Telovo procesijo. Bil je veličasten pogled. Ta procesija je pričala o globokem verskem čutu Razvančanov. Udeležilo se je tega češčenja sv. R. Telesa vse, kar je le moglo. Velikanska truma belo oblečenih deklic, šolski otroci pod vodstvom nadučitelja g. Atzlerja, požarna bramba in dolga vrsta mož in mladeničev, žen in deklet. Vsi so pobožno in vneto peli, drugi goreče molili. Vse je bilo tako lepo! In kako so okrasili cerkev in okusno priredili oltarčke! Vsi so bili lepi, najlepši pa pri Grašiču, ki je po vzoru velikega oltarja v Hočah izrezljal manjši namizni oltarček. Koliko so imeli truda, koliko noči so prebodeli mladeniči in dekleta, da so vse tako lepo uredili in okrasili! In vse to v čast Najsvetejšemu Rešnjemu Telesu. Čast jim, vsa čast! Aranžiral pa je vse skupaj, kakor že več let zaporedoma, g. Janez Wurzing. In Razvančani mu izrekamo za to iskreno zahvalo. Jezus v sv. Rešnjem Telesu naj poplača stotno vsem skupaj, ki so kaj te naše slovesnosti pripomogli. Med procesijo in pri pisanju teh vrstic sem se večkrat spomnil na grožnje nekega moža, ki v Razvanju že dolgo let nosi zvonec. Ta človek pravi, da bo č. g. dekanu v Hočah zagrozil, da bo prestopil k protestantom in z njim 150 drugih Razvančanov, ako skoro ne odide č. g. Kranjc. Zakaj le? Mogoče zato, ker otroci v šoli in cerkvi lepo molijo in se pridno učijo? Razvančani protestiramo pred vsem svetom zoper tako hudobijo in neumnost. Ravno zadnja procesija je pokazala, da smo Razvančani zvesti katoličani, četudi nas pred vsem svetom dot. oseba črni; in tako bomo tudi ostali. Če bi kdo odstopil, bi bil gotovo kak „šnopar“, ki že sedaj dela sramoto katoliški cerkvi in protestantovska z njim ne bo nič pridobila. Bodi povedano vsemu svetu: „K protestantom, kjer nimajo sv. Rešnjega Telesa, tja mi Razvančani ne gremo nikdar! Za Judežve groše se tudi ne prodamo!“

m Razvanje. Kakor poročajo nemški časniki, je bila dne 30. junija v Razvanju volitev načelnika in namestnika krajnega šolskega sveta. Načelnik je posestnik in krčmar g. Peter Trinko, namestnik posestnik g. Friderik Roth. Oba enoglasno izvoljena. Prejšnji načelnik je bil znani krčmar Martin Pukl, ki je zdaj najhujši kričar in je odpravil z raznimi pritožbami starega osivelega nadučitelja Atzlerja. Pukl je bil 25 let načelnik. Letos pa ni niti v odboru. Kako se spreminjajo časi!

m Smilavž pri Mariboru. Pretekli mesec smo imeli pri nas občinske volitve. Proti narodnim kmetom in prejšnjemu narodnemu županu Lešniku je učitelj Martin Gobec organiziral neko stranko socialdemokratov in nemškutarjev. V prvem razredu so od stranke „Slovenske kmečke zveze“ izvoljeni sledeči trdni in ugledni možje: Florjančič Jakob, Potočnik Janez, Vauhnik Avgust in Gorinšek Janez. V nasprotni nemškutarski stranki so: narodni (!?) učitelj M. Gobec, Logarič Ant., o katerem se pripovedujejo prav čudne stvari, Grašič Franc, ki zna komaj napisati svoje ime, in mizar Klep Štefan. Volitev župana in odbornikov smo imeli dvakrat, ker se je prvič pritožil posilinenški učitelj Gobec. Županom je vdrugič na zbiranju izvoljen mladi in narodni kmet Jakob Florjančič in Janez Potočnik, tudi značajan in pošten mož, drugi svetovalec pa je Logarič Anton. Tako je občina vsaj po večini še ostala vedno v narodnih, poštenih rokah. Od posilinenmcev je hotel postati župan Franc Grašič, ki pisati ne zna, pa se mu ni posrežilo. — Gobcu pa nasvetujemo, naj pobere lepo svoja šila in kopita, ako dela tako zoper Slovence. Včasih smo o nekaterih učiteljih že brali, da držijo s štajer-ojanci, med tistimi je zdaj tudi g. Martin Gobec. — Da ga ni sram!

m Fram. Kmečka hranilnica in posojilnica se tudi letos prav lepo razvija. Promet se pomika in blizu k 100.000 K. Gotovo lep napredek kmečkega podjetja v pol letu. Pa je tudi lepo videti naše kmete, kako uradujejo ob nedeljah po službi božji v posojilniški dvorani. Vsako nedeljo pridejo skoro vsi odborniki, 7 po številu. Kmet je načelnik, kmet je tajnik naše nove posojilnice. Občudovati moramo te kmete zaradi njihove previdnosti pri posojilih in natančnosti v uradnih poslih. Ljudstvo to ve in jim zaupa in še zlasti zato, ker so sami dobri gospodarji. Naša posojilnica je pa tudi velika dobrota za ljudstvo, ker so stroški majhni. Če si izposodiš 200 K, ti ne pridejo vsi stroški s procenti vred za pol leta na 10 K!! Glej, pri kaki drugi posojilnici pa bi moral plačati samo deleža 20 K!! Velika razlika! In to je bil glavni vzrok, da se je lani ustanovila nova posojilnica. Drugi vzrok pa je ta, da naj kmetje sami gospodarijo in razpolagajo s svojim denarjem in dobiček naj gre za kmečke potrebe.

m Silvnica pri Mariboru. V nedeljo, dne 19. junija t. l. uprizorjena igra je tako izborna uspela, da se ista dne 4. julija t. l. popoldne po večernicah ob 3. uri na splošno željo ponavlja. P. n. gostje od daleč in blizu že naprej pristrčno pozdravljeni. Pridite, ne bo vam žal; videli boste lepo igro „Dve materi“ na krasnem odru g. akad. slikarja Frasa! Vstopnina samo 40 vin.

m Studenice. Pretečeno nedeljo je priredila šolska mladež pod vodstvom g. nadučitelja in gospe učiteljice prav ljubko Krištof Smidovo igro: „Kjer je največja sila, je božja roka najbolj mila.“ Naposled je

bila ginljiva poklonitev pred podobo cesarjevo. Lepo so igrali in peli otroci. — V nedeljo pa v bralno društvo v proslavo sv. naših apostolov Cirila in Metoda!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Dne 4. julija zvečer so po celi ptujski okolici goreli številni kresovi. Topiči so pokali na vseh straneh, lepe rakete so švigale v zračne višine. Na Hajdinu so imeli kar dva velika kresa, pri obeh tudi pridno streljali. Zavedno slovensko ljudstvo se povsod giblje okoli nemškega Ptuja.

p Požar. Dne 27. junija je nastal podnevi požar v tovarni za usnje, ki je last g. Pavla Piriha, brata I. Piriha, kateremu je šele maja pogorela velikanska nova tovarna na Bregu. Ogenj so kmalu vdušili.

p Umrl je dne 28. m. m. Karl Kratzer, mizar-ski mojster na Ptuj.

p Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj je začela poslovati. Uradni prostori se nahajajo v samostanu preč. gg. minoritov. Uradni dnevi so v sredo od 8. do 12. ure dopoldan in v nedeljo od rane do pozne službe božje. — Prošnje za posojila se sprejemajo in dajejo posojila vsak dan od 8. do 12. ure dopoldan. — Obrestna mera za hranilne vloge je 4%, za posojila na intabulacije 5%, za posojila na poročstvo 5%. Vse zemljeknjižne prošnje itd. izvršuje posojilnica strankam brezplačno.

p Velik požar je bil ponoči dne 5. julija na Hajdinu, ki je napravil veliko škodo; podrobnosti še niso znane.

p Dornova. Po dolgem času so se zopet enkrat oglasila naša dekleta z lepo igro „Čašica kave“. Šola, kjer se je igralo, je bila z našim dobrim in ukažljivim ljudstvom napolnjena do zadnjega kotička. Po drugih krajih je navada, da se ob takih priložnostih napravi kak govor. Pri nas seveda nismo tako srečni. Zato pa ni čuda, da naša nemškutarija tako trdovratno sili s svojo glavo na površje. Nadučitelj Weinhard hoče baje po vsej sili prevzeti vodstvo namesto slomskega Visenjaka. Kar se pa tiče vaše pretnje, da nam v bodoče zaprete šolo, pa bodo davkoplačevalci menda tudi nekaj zraven govorili. Pouka naše mladine se raje poprimite, ne pa fajerbera, po katerem se sliši, da mu mislite „gučati nemški guč“. Tega nam je še treba! Dornova ima še dovolj narodnjakov-korenjakov, ki bodo znali še pravočasno poseči vmes, da vasi zabranijo tak nastop. Ve dekleta, pa le naprej, delajte same, če vsi drugi spi.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 26. rožnik t. l. ostane za našo župnijo znamenit dan. Naše bralno društvo si je letos omislilo nov oder, in omenjenega dne se je vršila otvoritev odra s prav dobro uspešo slavnostjo. Dasi je naša mladina nastopila prvokrat, je vendar nastop zaslužil vso pohvalo, je presenetil naše pričakovanje. Pri takih nastopih se človek prepriča, koliko dušnih zakladov je skritih v našem ljudstvu, zlasti v naši mladini, in kako hvaležno delo je, te zaklade spravljati na dan. Pogumno so nastopili deklamatorji: prisrčen pozdrav nam je izročil prvi deklamator, s čutom je prednašala deklamatorka slavošpev „Kmeti hiši“. Nastop naše kmečke mladine je dokaz, kako resnične so besede, s katerimi slavi pesnik kmečko hišo. Zelo dobro je rešil svojo nalogo naš pevski zbor pod vodstvom vrlega g. organista. Šele kratek čas je pri nas, a je že dosegel tako lepe uspehe, hvala mu, da nam je pripravil tako lep vžitek, saj kar je dan brez solca, to je veselica brez petja. Najbolj so bili pač vsi radovedni, kako se bodo postavili igralci in igralke. „Ne bi si mislil, da bodo že prvokrat tako dobro izvršili svojo nalogo,“ je marsikdo vzkliknil po igri. Do solz je marsikoga ganila igra „Sv. Cita“, v kateri so mladenke prav dobro pogodile svoje, nekatere precej težke vloge, n. pr. gosp. Fatneli, Cita, hčerki, dekle itd. Burni smeh je vzbudila „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Trije tički“, ki so lakomnega krčmarja tako opeharili. Za par mesecev nam je ta smeh golovo podaljšal življenje. Našo slavnost pa je posebno povzdignil in ji dal jedro slavnostni govornik g. dr. Hohnjec. Z njemu lastno zgovornostjo nam je v svojem govoru naslikal pomen in potrebo doma za vsakega človeka, kakor tudi za društvo, opisal pomen naših društev, pomen odra in gledaliških predstav. Njegove krasne besede naj najdejo dobra tla ter obudijo obilo sadu. Najsrčnejša zahvala, da ste nas, g. doktor, počastili s svojim prihodom in govorom. Zadovoljni so bili vsi mnogoštevilni gostje iz domače in sosednih župnij, iskrena zahvala za lep obisk vsem, zlasti še dobrim sosedom posebno iz Cirkove, Gore, Ptuja, Hajdina. Naša naloga pa je, da to, kar smo tako lepo začeli, tudi nadaljujemo. Za naroda slavo, korist in prosveto delujmo vsi skupaj z ljubeznijo vneto!

p Sv. Trojica v Halozah. Spet imamo zapisati dve prelepi cerkveni slavnosti v naši župniji. Obe delate čast pobožnim in poštvalnim faranom trojičkim, in pričate o vstrajni delavni gorečnosti g. župnika Lenarta Vavpotiča za lepoto hiše božje in za red tudi pri podružnih cerkvah. Pri naši podružnici sv. Duha v Halozah je že pretečeno jesen dal popraviti prejšnji g. župnik, zdaj gvardijan v Ptuj, Norbert Povoden, cerkevno streho, stolp, sploh celo cerkev zunaj, in tudi celo župnišče; zdaj so se omislile še nove, velike, popolnoma kamenite stopnice s 53 stopnjami, ki dičijo ves hrib, na katerem stoji cerkev, spričevanje pa dajejo tudi neustrašeni delavnosti tamonjnih prebivalcev, ki so s tako težavo in v nevar-

nosti vozili to kamenje v breg. Pri vsem tem sta pač veliko potov storila g. obč. predstojnik v Doleni, Jožef Marinič, in g. cerkveni ključar Urban Serdinšek. Veseli dan blagoslovljenja so naznanjali topiči in godba na binkoštni ponedeljek. — Nad vse lepa slavnost pa se je vršila predzadnja nedeljo pri naši drugi podružnici, to je pri Materi božji v Podlehniku, stari minoritski farni cerkvi. Cerkev zunaj in župnišče je popolnoma prenovljeno, stolp ima novo streho, nov strelovod, novo jabelko in na novo pozlačen križ, k cerkvi držijo nove kamenite stopnice s 17 stopnjami. K redki svečanosti na dan blagoslovitve je prihitelo ljudstva od vseh strani, prisrčno ginljivo je bilo gledati bele deklice, ki so nosile ovenčano zlato jabelko in dečke s šopki, noseče veliki križ. Ko se je začelo jabelko med pokanjem topičev vzdigovati od tal in je zaigrala godba, je bilo solzno marsikatero oko, pričajoč, kako globoko v človeško srce segajoče so slavnosti v naši sv. katoliški cerkvi. Prej so bile blagoslovljene stopnice, katere so kakor one pri sv. Duha lično delo kamnoseka domačina g. Jakoba Horvata v Stogovcah. Da se je vse to delo tako lepo in srečno dokončalo, si je med drugimi posebno veliko prizadeval cerkveni ključar g. Jurij Trafela. — Tako imamo v naši fari v najlepšem redu dve podružni cerkvi, daj nam ljubi Bog srečno prenoviti še tretjo, to je podružnico Nova cerkev.

p Sv. Križ tik Slatine. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 10. julija Ciril-Metodovo slavnost s sledečim dnevnim redom: 1. Sv. Ciril in Metod, pesem; vgl. A. Foerster; poje mešan zbor. 2. Slavnostni govor: „Zakaj slavimo sv. Cirila in Metoda?“ 4. Ustanovitev podružnice „Slovenske Straže“. 4. „Ne zveni mi“, pesem, vgl. Aljaž; poje mešan zbor. 5. „Vaški skopuh“, igrokaz v treh dejanjih. 6. „Slovan na dan“, Volarič, poje mešan zbor. — Sedeži 1 K; vstopnina 60 vin. — Med posameznimi točkami igra gramofon.

p Sv. Križ tik Slatine. (Naš Breztovec na vrhuncu!) Da bo ta naša občina naenkrat tako zaslovela, kedo bi si bil kedaj to mislil? Sicer nismo zasledili zlate rude in tudi ne nove Slatine, ampak lovškega najemnika smo dobili novega, in to v osebi gnadnega gospoda Štefa iz Stermca pod Bočem. Kakor je slišati, se nam mislijo gospod najemnik v kratkem predstaviti, in sicer na belem šimelnu in v spremstvu dvanajsterih viteзов. Tudi mi kajpada delamo velike priprave za ta odličen sprejem, samo, da o njih molčimo, da bo presenečenje tim večje. Izdamo le dve skrivnosti: Na meji občine jih bo pričakovalo 12, po kinežkem kroju uniformiranih zajcev iz najplemenitejših zajčjih rodbin, a na najlepšem mestu občine se jim postavi lovška vila čisto natančno v tistem slogu, kakor je ona v Stermcau štev. 4. Torej na veselo svidenje gnadljivi gospod! Puške pa jim ni treba prinesiti seboj, kajti pri nas raste bezgovja dovolj. Sicer so naši otroci od zajcev precej različni, vseeno pa mislimo, da je previdnost vedno dobra. — Vas željno pričakuje Breztovecani.

p Rogaška Slatina. (Sadovi nemške šole.) Ne-ki duhovnik je nedavno srečal na potu iz Podplata na Slatino sredi pota na Slatino dva šolska dečka od 8 do 11 let po videnju, ki sta ga sicer pogledala, a šla tiho in brez vsakega pozdrava mimo njega. Komaj pa sta bila dečka par korakov dalje, zakriči eden: „bindišer!“ Duhovnik se ozre, ker nobenega drugega človeka ni bilo blizu, a dečka sta se bila skrila. Kmalu nato zakriči zopet isti glas: „bindišer!“ Duhovnik se za male suroveže ni dalje brigal in šel svojo pot. Srečal je še tudi druge otroke, ki so šli vsi tiho in pohmuljeno mimo njega. Le nekateri ga je pozdravil, in sicer po nemški. Da so bili to otroci nemške šole na Slatini, po vsem tem ni dvomljivo. Kakor se vidi, donáša ta nemška šola na Slatini lepe sadove in mora biti strastna ponemčevalnica slovenskih otrok, ker omenjeni otroci so vsi iz okolice, torej gotovo sami slovenski otroci. Sedaj bi pa le vprašali slovenske starše, ali jim ni nič žal za svoje otroke, da jih dajo v take šole v odgojo, kjer postanejo slovenski otroci sovražniki slovenskega ljudstva, torej tudi svojih slovenskih starišev. Taki otroci lahko kedaj še na grob svojih starišev pljujejo. Torej proč od nemške šole! Če že hočejo nekateri stariši, da se njihovi otroci uče nemškega jezika, saj se bodo tega tudi na slovenski šoli dovolj naučili, pa bodo ostali dobri, kar je veliko več vredno. Na nemški šoli pa se slovenski otroci dosledno pokvarijo, podivjajo in izpričijo, kakor ta slušaj dovolj jasno priča. Kako bi mogel biti tudi otrok dobrega srca, če se mu v šoli ne vceplja ljubezen do lastnega jezika in naroda? Zato naj gredo nemški otroci v nemško šolo, a slovenski v slovensko! Kdor pa more, naj se za tiste slovenske otroke, ki gredo v nemško šolo, pobriga ter jim vzbudi slovensko srce, narodni čut, in jim da čitati tudi katero slovensko knjigo. Ne dajmo slovenskih otrok nemškemu molohu v žrelo!

p Zavre. Dekl. Marijina družba priredi v nedeljo dne 10. julija po večernicah pri g. Miheliču v Dobravi Ciril-Metodovo slavnost s govorom, deklamacijami in igro „Dve Materi“. Med posameznimi točkami svira godba. Prosi se obilne udeležbe.

p Sv. Trojica v Halozah. Gospodarsko in bralno društvo priredi v nedeljo 10. julija po večernicah v prostorih gostilne g. Belina pri cerkvi veliko slovesnost in veselico v proslavo sv. Cirila in Metoda z vstopnim: „V ječi“ in „Zgubljeni stavi“. Pevske točke moškega zbora Trojiških fantov, godba, umetni ogenj, prosta zabava. V pravi obilnem številu na svidenje!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. „Narodni Dnevnik“ od 6. junija t. l. je svojim naročnikom postregel z veliko klobaso, ki

ji pravimo maternka, ponekod tudi durec. Zakapčana ali zavezana je ta klobasa z naslovom: Iz Ljutomer. Nabasana je z najrazličnejšo mešanico: svetniki, backi, Weikli, Škamleci. Pa kaj bi taka-le klobasa brez popra in „gvice“? Liberalci bi je ne mogli prebaviti. In več klobasar se je tudi na to oziral! — Trojne volitve smo imeli v Ljutomeru: okrajni zastop, občina, posojilnica. Pri nobeni nismo nazadovali. Povsod je število slovenskih volilcev naraslo. A čudne pojme ima dopisnik o volitvah! Pogreša namreč: živahnosti, različnih mnenj, zanimanja, šuma! Ali mu služi voliti na Ogrskem za vzor?! Od kdaj naj so volitve komedija in teater za zabavo? Razumni, organizirani, mirno in trezno misleči možje poznajo svojo dolžnost. Tu ni treba nobenega šuma, preklicanja, pijače, razburjenosti. Zanimanje za volitve pa je bilo večje, ko kdaj poprej! Dopisnik, ki svojo klobaso polni s slepci in backi, je proti koncu svojega dopisa sam ošlepel ter izgubil nit! Kako bi sicer mogel pisati v začetku: „... volilci brez volje, le slepo poslušajo glas mogočnega, pokoriti se brezpogojno.“; ob koncu pa: „... ker je bilo od voditeljev klerikalne stranke že tako napeljeno, da je določil kandidate zbor volilcev (torej niso slepi, brez volje!) brez ozira na nasvete volilnega odbora (kdo torej zahteva brezpogojno, slepo pokorščino?!).“ — Da pa dopisnik imenuje najodličnejše kmete ljutomerskega okraja: „backe“, „glave brez vsebine“, „brez lastnega, samostojnega mišljenja“, s tem čisto jasno izdaja svojo ljubezen do kmeta! Kmet je liberalcu dober, ako se pusti vleči; ako se mu ne da, je „backe“, „glava brez vsebine“. Pač res, liberalci še nikdar ni bil nobeden resničen prijatelj ljudstva! Ako kateri kmet prikimavljaje liberalcu, potem je razsvetljen, napreden, inteligenten; ako pa se edeninisti kmet predrzne misliti s svojo glavo, ugovarjati liberalcu, pokazati svoje prepričanje, potem z Bogom inteligentni kmet! Z visokega trona liberalne omike strmoglavši v najgloblje brezno klerikalne teme. V trenutku postaneš slepec, mašina, backe! Kaj ne, to je res nepristranska, nadstrankarska obsodba! Sram mora biti vsakega poštenega človeka takih omikancev, ki tako prezirljivo govorijo in pišejo o etetu slovenskih kmetov! Kmeta so guli in vleki, dokler so trkali hlače po šolskih klopih, kmeta prezirajo in zaničujejo, ko so se dokopali do skorjice kruha. Celih 12 let so morda pohajali šole in če so kaka zrna znanja pobrali, pa se ponosno vsedejo na visoki stol učenosti ter zahtevajo od kmeta istega znanja. In vendar se je naučil kmet to, kar zna, po lastni pridnosti poleg številnih stanovskih dolžnosti. Ako bi izobraženec in kmet že od mladosti zamenila življenjski vlogi, potem šele bi se lahko spoznalo in reklo, kdo je „backe“! Moderna inteligenca, pohabljen gmojni in npravno, bi rada pohabila krepko se razvijajoče slovensko ljudstvo. Kaj čuda, da ljudstvo ne mara za njo! Zato pa sledi iz tega nujna potreba krščanske inteligence. Enako misleča bo ljubila kmeta, mu šla povsod na roko, se ne bo sramovala v nobeni korporaciji sodelovati s priprostim kmetom! Šele tedaj, ko bomo imeli tako inteligenco tudi v Ljutomeru, bomo lahko govorili o pravem napredku! Ljutomerska posojilnica je v kmečkih rokah. Njena dolžnost je, da poskrbi v svojem uradu za moža, ki se ne bo sramoval, stati ob strani verskim slovenskim Mupoljem! — Pri volitvi v posojilnico naj bi se kmetje ozirali na liberalce! — Kdo je napravil več škode posojilnici od liberalcev? Za goli nič celjski zvezi dvehletni prispevek 450 K! Od dveh deležev po 1000 K pri zvezni tiskarni se je lani vzelo 50% v pokritje velike izgube, ki sta jo povzročila „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“! Seveda poreče kdo: to še ni izgubljen, ko podjetje ozdravi, bodo deleži zopet celi, bodo nosili bogate obresti! In to bo na Nikolovo! Prišel bo čas, ko bodo mladi naprednjaki v Celju segli še po ostanku deležev, in posojilnica se lahko obriše za 2000 K in večletne obresti. Za ta dobiček se ima zahvaliti liberalcem, ki so imeli več let v rokah posojilnico. In v zahvalo za to izgubo pa naj bi kmetje vsaj enega liberalca volili v nadzorstvo?! Tedaj bi morali biti pač slepi, brez pameti... — Ob koncu vzdihne liberalni „N. Dnevnik“: „tužnim srcem gledamo v bodočnost trdno prepričani, da bo šlo vse in povsod po starem... rakovo pot in nemčurjem v roke!“ Prav imaš, dopisnik, samo pozabil si povedati, kdo gre rakovo pot in nemčurjem v roke! To so: liberalni gospodarji, liberalna posest, liberalna mladina! To je bridko spoznanje. Treba nam je, da pri- še mož Herkulovih moči ter osnaži temeljito liberalni Augijev hlev! Liberalna klobasa v „Narodnem Dnevniku“ iz Ljutomera kljub popru in „gvice“ gotovo ni šla posebno v slast naprednjakom! So pač kaj bolj- šega pričakovali. Si tacuisses...

Ljutomer. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 10. julija v dvorani ge. Kukovec v prid obmejnim Slovincem gledališki predstavi: „Nežka z Blede“ (se na željo občinstva penovi) ter „Prepirljiva sosed“. — Prireditelj se vrši ob vsakem vremenu. Ker je čisti dobiček namenjen obmejnim Slovincem, se nadejamo obilnega obiska. — Odbor.

Ljutomer. Na dekanijski konferenci v Ljutomeru dne 4. julija so zborovalci proslavili slovenska apostola sv. Cirila in Metoda s tem, da so v prid obmejnim Slovincem, ki je v nevarnosti njih vera in narodnost, zložili 40 K. Ta znesek se pošlje „Slovenski Straži“ v Ljubljano.

Ljutomer. Trgovci Alojzij Vrščič v Ljutomeru blizu farne cerkve ima edino zalogo najlepših in najpripravnějšíh molitvenih knjig in rožne vence iz naših tiskarne sv. Cirila v Mariboru, in najtopleje pri-

poročamo vsakemu botru kakor botram, da nakupite le pri Vrščiču in da si ogledate to veliko izložbo.

Ljutomer. Gospod J. Robič, ravnatelj Frano Jožefove šole v Ljutomeru, je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem.

Ljutomer. Č. g. Peter Skuhala, župnik v poklju in prleški pesnik se mudi že nekaj tednov v Gradcu, kjer si išče zdravja. Operiran je bil že dvakrat na črevesih. — Želimo blagemu gospodu skorajšnje ozdravljenje!

Ljutomer. Kakor znano, smo imeli dne 12. maja t. l. tu občinske volitve. Kdaj se voli novi župan, še ni znano. Kaj li kuhajo in čakajo?

Iz ljutomerske okolice. Naš deželni pismonoša ne dostavlja adresatom časnikov ter jih pušča, kjer si boji. Tako je več naročnikov „Slovenskega Gospodarja“ in „Našega Doma“ že prišlo ob več številk. Prosimo slavni poštni urad v Ljutomeru, naj naroči pismonoši, da izpolnjuje svojo dolžnost vestno, sicer se zglasimo dalje.

Kapela pri Radencih. Dne 3. t. m. je fant Marinič po neprevidnosti s pištolo ustrelil fanta Kukol, starega 14 let v desno roko, katerega so odpeljali takoj v radgonsko bolnišnico, in na 4. t. m. so mu roko odrezali. Pri nas ima vsak fantalin enako orožje in se ponoči kakor podnevi ponaša z njim. Enakih nesreč se je pri nas že več prigodilo. Kdo je tega kriv? Prosilo bi se posvetno oblast, da stori temu početju konec s praviim paragrafom.

Kapela pri Radencih. Dne 10. t. m. namerava naše bralno društvo ustanoviti podružnico „Slovenske Straže“. Upamo, da se srečno izteče in pristopi mnogo število udov k tej prepotrebni podružnici, da po- kažemo zakletemu sovražniku svoja prava čutila. — V to pomagaj Bog!

Kapela pri Radencih. Na predvečer godu sv. Cirila in Metoda so gorele krasne lučice okrog cerkve in na večih krajih v fari kapelski so daleč odmevali topičev glasni streli. Posebno se je odlikoval g. Zemljč pri viničarji „Baron Bruk“ — vsa čast.

Kapela pri Radencih. Dne 4. t. m. popoldne ob 5. uri je prišel majhen hudournik, s katerega se je vsula toča, debelejša, kakor lešniki, ter mahala ne- usmiljeno po naših poljskih upih 20 minut neprenehoma, in napadla na dlan debele. Kar ni vzela toča, je pa opustošila povodenj, katera je narasla v Hlapon- ski in Žrnovski dolini kakor jezero. Enaka nesreča nas je obiskala v Kapelski občini in sedaj petokrat. Najhujša toča pobijala je dne 13. junija popoldne ob 1. uri ter klestila čez 30 minut. Vinogradi so uničeni za več let, ljudstvo obupano. Želelo bi se, da bi prišel g. deželni poslanec Roškar in si ogledal nesrečo ljud- stva ter po možnosti poskrbel za nujno pomoč in to- lažbo, za kar ga prosijo vse prizadeto ljudstvo.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Čebelarjska podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici in Sv. Križ na Murskem polju imata dne 10. julija 1910 skupne čebelarje shode in predavanja, in sicer: ob dveh popoldne pri čebelnja- ku Rožmanovem v Berkovih shod in predavanje g. potovalnega učitelja Jurančiča, za tem skupen odhod k čebelnjaku g. Kolerja v Logarovcih, koder se bo- de vršil drugi del tečaja. Vsi čebelarji jurjevski in kri- ževski se uljudno vabijo k mnogobrojni udeležbi.

Konjiški okraj.

Konjice. Dne 31. julija, na Anino nedeljo, imajo žene in matere po nauku v društveni sobi II. organizacijski shod v povzdigo stanovske probe in vspešne mladinske vzgoje. Pridite vse!

Konjice. Dekliška zveza je zborovala dne 3. t. m. Nastopili sta dve govornici, ki smo ju že večkrat pohvalili. Nato razloži g. voditelj pomen raznih tujk in manj znanih izrazov, vzeti iz nabiralnika. Č. g. vikar pa opomni dekleta na važnost 10. julija ter jih vabi, naj store vse, da bo prireditelj tem sijajnejša. Predsednica s priznano spretno zgovornostjo zaključi pripravljani shod.

Vitanje. Martin Kranjc, p. d. Ribič, kmet v Hudinji, se je dne 4. t. m. na Vitanji poročil s Fran- čiško Brodež. Obilo sreče!

Celjski okraj.

Celje. Izpit na orglarski šoli se vrši dne 14. julija t. l. ob 8. uri dopoldne. K skušnji je oglašeni devet tretjeletnikov, med temi eden iz Ogrske. Na orgljah, glasoviru in goslih se bodo izvajali umotvori raznih skladateljev. Kot komisarja določil je preč. kn. škof. ordinarijat ml. g. opata Fr. Ogradi. Povab- ljen pa je v komisijo tudi stolni glasbovodka v Mari- boru, č. g. Fr. Trop, dr. Jehart in B. Filip Oštir, glasbovodka v Klanjcu. Polovico izkušencev bo dobro večjih opravljati tudi občinsko tajništvo, ker jih je g. dr. J. Karlovšek za ta posel več ur na teden priprav- ljal. Prijatelji glasbe se uljudno vabijo. — Novi go- jenci se sprejemajo do 15. septembra t. l.

Dol pri Hraščniku. Ker pri nas vse spi, zato so liberalci na krmilu. Posojilnico imajo že v rokah. Prihodno nedeljo, dne 10. julija priredi naša požarna bramba veselico. Razvila se bo zastava „Gasilnega društva Dol“. Blagoslovila se najbrž ne bo, ker bere- mo na naših plakatih, da se vabijo na „razvitje“ in ne na blagoslovljenje zastave. Vsako požarno ali ga- silno društvo bi moralo biti politično nepristransko. Naši fajerberkari so bolj „napredni“, zato so povabili tudi vsa „napredno-nazadnjaška“, pravzaprav liberal- na društva na svoj bum-bum. Naj si ga le privoščijo, kakor hočejo. Žalostno pa je le to, da moramo tisti,

ki imamo veselje do krščansko-narodnega dela, gle- dati, kako liberalci pri vseh ljudeh vedno več velja- jo, akoravno vsled svoje hinavščine še ne zaslužio, da bi jih kmet samo pogledal.

Polzela. Koleki naše „Slovenske Straže“ so dobili pri našem pristašu trgovcu g. Iv. Golihlebu. — Somišljeniki, segajte po njih in podpirajte svojega pristaša!

Teharje. Prihodno nedeljo, dne 10. julija t. l. priredi v tukajšnji farni cerkvi orglarska šola v Celju produkcijo na novih orglah, in sicer od 2. ure popoldne. — Tem potom se bo vsakdo lahko prepri- čal, da se č. g. župnik Čemažar ni varal, ko je naba- vil to godalo pri slovenskem mojstru g. Iv. Naraksu, kojega delo bo slovelo daleč na okoli.

Petrovče. V celjskem liberalnem „Nar. Dnev- niku“ se hvali dopisnik, kateri je od drugod prima- hal k nam, kako dobro je uspela narodna slavnost v Petrovčah. Narodna (napredna) mladina, tako poro- ča, nam je priredila pod spretnim vodstvom učitelja dovršen koncert. Petrovčani so lahko ponosni na svoj pevski zbor, ki je v kratkem času toliko dosegel. — Z ozirom na to pojasnujemo, da ponoči kričijo po va- sedah kakor besni, mimogredeče tovariše mladenčje na- padajo in v poslopih škodo večino. — Častni ponos za napredne voditelje. Dopisnik sklepa svoj dopis: „Ne opustimo dela, ne umaknimo se s poti, po kateri hodimo, in strli bomo tuje in domače nasprotnike.“ — Privandran dopisnik, premalo časa si še pri nas in nimaš še toliko zaupanja pri nas, da bi imel moč, našo slovensko katoliško armado streti. Naša armada krepko živi in bo živela ter se bo še bolj množila.

Petrovče. V nedeljo, dne 10. julija priredi društvo „Gospodar“ v veliki, na novo opremljeni dvo- rani društvenega doma dr. Krekove igro „Turški križ“. Začetek ob ¼4. uri popoldne. Somišljeniki od blizu in daleč, pridite pogledat naš ponosni društveni dom ter poslušat naše marljive igralce!

Mar. Nazaret. Tukaj bo prihodno nedeljo, to je dne 10. t. m. priredilo kat. slov. izobraževalno društvo veselico. Spored: Pozdrav predsednika; de- klamacija: „Slovenka sem“; igra in petje. — Zače- tek ob 3. uri popoldne. K prav obilni udeležbi vabi prijazno vse prijatelje napredka — odbor.

Braslovče. Dne 23. m. m. je priredilo pevsko društvo podoknico svojemu podpredsedniku Ivanu Sternad, ker je bil prihodnji dan njegov god. Ob tej priliki mu je izročilo krasno podobo v spomin za nje- govo neumorno delovanje. Skozi 20 let že deluje kot cerkveni pevec neprenehoma in tudi pevskemu dru- štvu je izredna pomoč. — Živel!

Dramlje. Za podružnico svete Uršule so do- bri prijatelji kupili nove podobe svete Družine. Podo- bar Janez Cesar v Mozirju jih je prav lepo naredil. Cerkevni ključar Blaž Jager je dal na svoje stroške narediti nov lestenc ali luster z 18 svečami, lani pa ključar Franc Marzidovšek nove svečnice pri Karolu Tratnik v Mariboru. Delo se dopade vsem. — Pred dvema letoma je darovala že rajna Antonija Straže tisoč kron za nov tlak. Položil ga je Jožef Tabor iz Celja. — Čedno olepšati sta dala letos kapelo pred cerkvijo Janez Korošec, za cerkvijo pa Anton Mast- nak. Za sklep vseh velikih opravil je v nedeljo po Te- lovem g. dekan Bohanec vsem domačim in tujim do- rotnikom v slavnostni pridigi v sveti družini izrekel prisrčno zahvalo za mnogoštevilne dobrote v prid cerkve svete Uršule in vseh štirih cerkev. Zahvala se vam izreče na tem mestu še enkrat: Bog povrni sto in stokrat! Ravno tako g. dekanu za trud. — V lepih cerkvah si žahnimo srce, da bo vsak vedno trdnější v veri, zvest Bogu, pravičen bližnjemu ter skrben za svojo časno in večno srečo, pa tudi neo- mahljiv narodnjak.

Nova štifta pri Gornjem gradu. Dopisi „Slo- venskega Gospodarja“ delajo čudeže. Naš nadučitelj g. Ivan Kelo je pozabil na svoj trdni sklep, da ne bo šel več v Golobovo hišo (tako je izjavil v Slonovi go- stilni). Komaj je v soboto prišel k nam „Slovenski Gospodar“, jo je že mahnil h Golobu, da tam vpraša, koliko vina je spil. Ni nam znano, če je tudi vprašal, koliko je bilo ono vino vredno. Hotel je, da Golobov oče piše v „cajtuge“, da Ivan Kelo ni nobenega vina zastonj pil. Povedalo se mu je, da se to ne bo zgodi- lo. Gospod Kelo se je ponudil, da hoče ono izjavo sam pisati. Smo radovedni, kaka bo de. Danes je pa šel g. Kelo v Gornjigrad zaklinjat g. Sema, da naj ne objavi, da mu je žal, da se je vršil napredni shod v njegovi gostilni brez njegove vednosti. Kak je bil u- speh, še ne vemo. Vemo pa to, da g. Ivan Kelo pri ljudeh agitira s plačo g. Verstovška, a tega ne po- ve, da učitelji od naprednih poslancev upajo dobiti 3 milijone za sebe. Vemo, da g. nadučitelj Ivan Kelo, upravitelj poštnega nabiralnika v Novi štifti, ni naro- čen na „Slovenskega Gospodarja“, a da vendar v so- boto, ko Milan prinese ob 11. uri pošto, potem opol- dan že vse ve, kar je v „Slovenskem Gospodarju“. Ta dan se pošta vedno nekoliko pozneje raznaša. Go- spod nadučitelj! To bi bilo nekaj, kar je za v red spraviti. Na prijazno svidenje. Agitiranje Vam bi pri- neslo še mnogo grenkosti.

Nova štifta pri Gornjem gradu. V „Narod- nem Dnevniku“ proti županu Fermetu mnogokrat ni- nadučitelj Ivan Kelo, da je prevzel glede dopisov v naprednih listih odgovornost samo glede trga, kar se tiče njegovga sina in njegove pošte, ko je g. župni- ku zagotavljal, da se bode vse dopisovanje ustavilo. Pribijemo, da dopisi v „Narodnem Listu“ in „Narod- nem Dnevniku“ proti županu Fernetu mnogokrat ni- so imeli s poštno zadevo ničesar opraviti. Se pozna-

mo! Župnik je le menda prav storil, ko se ni nič za-
vezal, ampak le čakal, kako bodele Vi besedo držali.
c **Dobrna.** Občni zbor „Bralnega društva“ dne
29. junija se je pri popolni udeležbi odbornikov izvr-
šil lahko in točno. Njegov dosedanji predsednik, mno-
gozaslužni, od nemčurjev tako sovraženi predsednik,
č. g. Fr. Schreiner, poroča o društvenem delovanju.
Ker obenem odloži svoje mesto, ponovi na kratko bur-
no zgodovino društva tekom 10 let, v katerih je je vo-
dil tako uspešno. Kot majhno priznanje za njegov dol-
goletni trud, izvoli se enoglasno za častnega člana
bralnega društva. — Igra „Kukavica modra ptica ali
boj za doto“ uprizorile so nam vrle mladenke tako do-
vršeno, da so žele splošno priznanje. Upamo, da se
vidimo še večkrat. Razun tega nam je zapel domači
pevski zbor prav ljubke pesmice, da so morale vsa-
kemu dopadati. Vsa čast požrtvovalnim mladenkam-
igralkam in celemu pevskemu zboru. — Na svidenje
v kratkem!

c **Sv. Jurij ob Taboru.** Slavnost v prid „Slo-
venski Straži“ prirede dne 10. t. m. ob 3. uri popold-
ne v prostorih g. Krašovca Orli s sodelovanjem Dek-
liške zveze. Spored: 1. „Slovenski Straži“, poje me-
šani zbor. 2. Rožmarin, poje zbor. 3. Sveta brata Ci-
ril in Metod, deklamacija. 4. Slavnostni govor. 5. Po-
zdrav zborovalcem „Slovenske Straže“, deklamacija.
6. Strahovi, uprizori Dekliška zveza. 7. Repoštev, ča-
robna burka v 5 dejanjih, uprizorijo Orli. — Vstop-
nina po navadi. To obvestilo velja namesto povabil,
ki se ne bodo razpošiljala. Vsi, ki ste za pošteno za-
bavo in pravi napredek, pridite. Vabimo tudi sosede
iz okoliških župnij. — Orel šentjurski.

c **Sv. Vid pri Grobelnem.** Dopisnik povprašuje
radovedno v eni zadnjih števil „Nar. Lista“, kedo
je pri nas odstopil od vere zaradi „Narodnega Lista“.
No, pa za njega se ni bati, da bi odstopil od vere,
ker itak nima nobene. Od kakšne vere naj torej od-
stopi? K večjemu ima to vero, da je jako „kunšten“ z
drugimi vred, ki so mu pomagali zložiti tisto imeni-
no pesem v „Narodnem Listu“, po kateri bi se kravi
postalo slabo, če bi jo požrla. Sicer pa vedo šentvid-
ski liberalci, kaj se spodobi. Predzadnji se jim je
namreč zaletelo in so pisali, da je sedanji župan tu-
di posili, kakor je bil poprejšnji; pa kmalu so spre-
videli, da bi ta besedica „posili“ lahko imela za nje
slabe posledice, in so obrekovanje preklicali; priznali
so namreč, da „imamo župana izžrebanega“. Sedaj
smo tudi prepričani, da pišejo vedno resnico v „Nar.
Listu“, kakor se sami hvalijo; saj beseda „posili“ po-
meni tisto kar izžrebati; ali ni res? — Grozna vest
se je pred kratkim razširila med šentvidskimi liberal-
ci, da so se namreč potrti stroji v celjski tiskarni, in
jim zaradi tega ni bilo mogoče tiskati „Narodnega Li-
sta“. Toda list je vseeno izšel, in zato smo mislili, da
so ga liberalci tiskali na gotovem gnojišču. Je pač
čudno, da bi tako častiti, dobri in miroljubni gospod,
ki je storil več dobrega in koristnega za šentvidsko
občino, kakor vsi klerikalci skupaj, („Nar. List“ štev.
38, 1909), da bi torej tak gospod ne mogel resnice
izpremeniti v laž. In ni šment, če človek pozabi, da je
pred kratkim imenoval župana mogočnega, potem mu
pa predbaciva, da se sam imenuje tako. Pozdravljen,
cenjeni, dobri in miroljubni gospod!

c **Pri Sv. Petru na Medvedovem selu** se snuje
čebelarstva podružnica. Vsi čebelarji iz domače in
sosednjih župnij naj prav kmalu prijavijo svoj pri-
stop in vpošljejo udnino 2 K župniku Fr. Gomilšek,
da se dobe vse letošnje številke lista „Slovenski Če-
belar“. Ko bo število udov dovolj veliko, se vrši usta-
novni zbor čebelarstva podružnice, ki bo v nedeljo,
dne 28. avgusta priredila za svoje člane čebelarški
poučni tečaj, ki ga bo vodil g. potovalni učitelj Ivan
Jurančič.

c **Pri Sv. Petru na Medvedovem selu** se vrši
v nedeljo ustanovni občni zbor podružnice „Sloven-
ske Straže“, in sicer ob 3. uri popoldne v župnišču.
Na vsopredju je govor, deklamacija, petje, vsprejema-
nje udov in udnino ter volitev odbora. K podružnici
je zadnje nedeljo pri predposvetovanju že pristopilo
30 udov. Po ustanovnem zboru se ponovi prelepa Ma-
rijina igra „Dve materi“ na korist „Slovenski Stra-
ži“, Petričani, pa tudi sosedge, pridite v večjem števi-
lu, zlasti še mladina!

c **Sv. Jurij ob juž. žel.** Prihodnjo nedeljo, dne
10. julija se ustanovi pri nas podružnica „Slovenske
Straže“, v ta namen se bo priredila v Katoliškem do-
mu po večernicah večja slovesnost, katero priredi
Katoliško bralno društvo s sodelovanjem celjskih gim-
nazijcev-abiturijentov. Na dnevnem redu so: Igra:
„Za korajžo in svobodo“, tamburanje, petje in govor.
K obilni udeležbi vabi — odbor.

c **Šmarjeta poleg Rim. toplice.** Tamburaško društvo priredi dne
17. julija ob 4. popoldan na vrtu pri gostilničarju Fr. Dernovšek ve-
sestlico s sledečim sporedom: Nastop tamburašev; tri predstave, petje
mešanega in moškega zbora. Med točkami se bo udarjalo na tamburi-
co. Prijatelji zabave, pridite v obilnem številu dne 17. julija v našo
dolino Zabave ne bo manjkalo.

Brežiški okraj.

b Brežičani in sosedge, na plan! Prihodnjo
Ciril-Metodovo nedeljo dne 10. t. m. ob ¼ 4. uri popold-
ne se vrši v novi občinski hiši blizu brežiškega kolo-
dvora ustanovni zbor podružnice „Slovenske Straže“. Vsaka
zavedna krščanska in narodna hiša mora po-
slati svoje zastopnike! Zagotovo pričakujemo in pri-
jateljski vabimo tudi vse rojake in rojakinje iz sosed-
njih videmskih, artiških, klovovskih in sromeljskih
vasi, kjer za zdaj še ne bodo ustanovili lastnih po-

družnic! Udeležite se v obilnem številu! Rojaki, na
stražo za obrambo domovine!

b **Skapulirska pobožnost** na Pilštanju se bode
letos obhajala prav slovesno dne 15., 16. in 17. julija.

b **Dobje pri Planini.** Zadel me je izvanredna
čast, da se je nek privranci dopisnik v zadnjem
„Narodnem Listu“ med drugimi tudi obregnil ob mo-
jo malenkost. Moj namen ni, se sporekati z blebeta-
vim dopisnikom, kaj je res in kaj ni res. Zakaj to bi
bilo pod moje častjo. Ker sem pa precej muhast, po-
zivljam vas, dragi Dobjani, da si naročite v svojo hi-
šo dobre časnike, kakor n. pr. „Slovenski Gospodar“,
„Straža“, „Naš Dom“ itd. To naj bo v odgovor! Do-
pisniku v tolažbo pa bodi povedano, da se je zelo
blamiral, ker je mislil, da zna samo „zapečki študent“
pisati „cajtenge“. Obenem ti pa tudi prav tiho na u-
ho povem, da z napadi v „Narodnem Listu“ ne bodeš
spravil „zapečkih fantov“ iz ravnotežja.

b **Podsreda.** Dekleta so prav povoljno pred-
stavljala predzadnjo nedeljo igre „Nežka z Bleda“. Obisk
je bil precejšen, vendar bi bil lahko še boljši — po-
sebnost, če je namenjen čisti dobiček tako imenitnemu
namenu — obmejuim Slovencem. — Igra se bode po-
novila v kratkem.

b **Podsreda.** Tukaj je bila dne 4. t. m. poroče-
na vrta gospodična Leopoldina Škrbec z gospodom
Andrejem Krošelj, obče spoštovanim trgovcem v Do-
bovi. — Bilo srečno!

b **Videm.** V nedeljo, dne 10. julija priredi Dek-
liška zveza dve igri „Pri gospodi“ in „Planšarica“, v
starem šolskem poslopju, popoldan po večernicah. K
obilni udeležbi vabi od blizu in daleč — Dekliška zve-
za.

b **Rajhenburg.** V nedeljo, dne 10. julija si pred-
poldan ustanovimo podružnico „Slovenske Straže“,
popoldne pa dekliško zvezo. Obljubil je g. prof. dr.
Hohnjec, da pride govorit. Može, žene in mladi-
na, pridite v obilnem številu!

b **Sevnica.** Dekliški zvezi so darovali: Družba sv. Mohorja 69
knjig, č. g. Janžek, župnik pri Sv. Marjeti; 6 kron, gosp. dr. Ivan
Benkovič 10 kron, č. g. Čemažar, župnik na Teharjah, 8 kron, g.
Ivan Blaznik, Sv. Rok 1 krono. Vsem g. g. darovalcem Bog plači!

Romanje.

Romarji na Trsat se opozarjajo, da pridejo
pravočasno na vlak in prinesejo seboj v o z n i l i s-
t e k, ker bi drugače še enkrat morali plačati, in
sicer celo karto. Se enkrat povdarjamo, da na vlaku
ali pa na postajah nikdo ne dobi več karte. Imeli
bomo seboj tudi dober kvartet, kateremu se gotovo
pridruži še drugi pevci. Cenj. gg. organiste opo-
zarjamo, da vzamejo potrebne muzikalije seboj, n. pr.
Cantica sacra, Foersterjev I. in II. zvezek itd.

Romarji naj pazijo, da ne izgube karte in de-
narja.

Varovati se je treba tudi žepnih tatov.
Seboj naj vzame vsak dežnik, pa tudi nekaj za
ogrinit, ker bo pri deževnem vremenu hladno, poseb-
no ponoči. Hladno je tudi v Postojnski jami.

Nobeneden romar naj ne pozabi vzeti seboj tudi
potrebne potrpežljivosti! — V ponedeljek zjutraj to-
rej na veselo svidenje! Romarski odbor.

Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje bode tu-
di letos priredila Kršč. socialna zveza. Da nas ne
bode naenkrat preveč na Brezje, kakor lani, zato gre
posebni vlak iz Celja dne 25. julija, iz Bre-
žic pa dne 26. julija.

Romarski vlak iz Celja v Otoče in nazaj iz Le-
sec v Celje vozi v ponedeljek, dne 25. julija po slede-
čem redu in za sledeče cene:

Celje	ob	8. uri	zjut.	Cena: III. razred. II. razred.	
				K 6-80	K 10-80.
Laško	"	8. " 14 min.	"	6-50	9-80.
Rimske Topl.	"	8. " 24 " "	"	6-50	9-80.
Zidanmost	"	8. " 39 " "	"	6-—	8-80.
Hrastnik	"	8. " 52 " "	"	5-70	8-30.
Trbovlje	"	9. " 01 " "	"	5-70	8-30.
Otoče	"	11. " 52 " "	"		

Nazaj se peljemo dne 26. julija. Vlak gre iz po-
staje Lesce in bo sprejel romarje tudi na postaje Oto-
če. Iz Lesce gre vlak ob polenih popoldne, iz Oto-
če pa ob tri četrt na eno ter pride nazaj v Celje
ob 5. uri popoldne, tako, da se romarji lahko takoj
odpeljejo v Savinjsko dolino in pa proti Mariboru.

Cene so letos višje, kakor lani, ker je državna
železnica za osebo zvišala ceno za 40 vin.

Čč. gg. dušne pastirje prosimo,
naj blagohotno opozorijo ljudi na to
romanje ter naj bodo tako dobri, da
zberejo denarin kolikor mogoče skup-
no naročijo karte. Odštejejo naj si
stroške takoj.

Vsak romar lahko obišče, ako hoče, tudi Bled.
Po obiskovalce Bleda pride vlak v Lesce in ni treba
za to nič doplačati.

Romarski vlak iz Brežic na Brezje in nazaj
iz Lesce v Brežice vozi v torek, dne 26. julija po na-
slednjem voznom redu in cenah:

Brežice	ob	7. uri 15 min.	zjut.	Cena: III. razred. II. razred.	
				K 7-40	K 11-30.
Videm	"	7. " 29 " "	"	7-20	11-—
Rajhenburg	"	7. " 37 " "	"	7-20	11-—
Sevnica	"	7. " 56 " "	"	7-—	11-50.
Otoče	"	11. " 31 " "	"		

Nazaj gre vlak dne 27. julija, in sicer iz postaje
Lesce ob 3. uri popoldne, iz Otoče ob 3. uri 15 minut,
in pride v Brežice ob 7. uri 38 minut zvečer.

Cene so višje od lani, ker je državna železni-
ca zvišala za osebo ceno za 40 vin.

Vsak romar gre lahko na Bled, ako hoče. Po
obiskovalce Bleda pride vlak v Lesce in ni za to tre-
ba nič več plačati.

Karte se naročajo edino-le pod naslovom:
Franc Spindler, kaplan v Brežicah.

Karte je naročiti najpozneje do 19. julija t. l.
Na vlaku ali pa na postajah se karte ne bode
več dobile kakor lani. Opozarjamo, da se ne bo-
do izdali nobeni lepaki, ampak bomo vse potrebno ob-
javili le v „Slovenskem Gospodarju“ in „Straži“.

Čč. gg. dušne pastirje uljudno prosimo, da na
romanje opozorijo ter karte po možnosti skupno naro-
če.

Najnovejše novice.

Kamnica. Res krasne čase in spomine imamo
za seboj mi mladi v Kamnici. Ustanovili smo si Ma-
rijino družbo in Mladeniško zvezo, da se organizira-
mo in učimo. Dne 4. t. m. zvečer smo napravili na
znanem hribu „Auberg“ v Razpoki kres. Med grome-
njem topičev se je zažgal prvi velikanski kres, čerav-
no je lil dež, kakor iz škafe, in ko poneha ta kres,
se podamo med gromenjem topičev k drugemu in si-
cer k v obliki sv. Križa pripravljeni bakljadi, kjer
nam je mladenič Boštjan Kristovič v vznesenih bese-
dah govoril o Ciril-Metodovem kresu. Podal nam je
tudi kratko zgodovino prvih slovanskih apostolov in
naših bratov sv. Cirila in Metoda. Poslušalci so o-
dobravali besede govornikove in topiči so zagromeli.
— Potem je govornik utemeljeval pomen „Slovenske
Straže“, kakšen namen ima in kaj je za nas korist-
nega, ako se je oklenemo. — Tako častno se je kon-
čal ob polnoči ta veseli večer.

St. Ilj pod Turjakom. Dne 10. julija po ve-
černicah bode tukajšnja družba deklet v društvenih
prostorih uprizorila na čast slovanskima apostoloma
sv. Cirila in Metoda igrokaz „Dve materi“, s predna-
sanji in petjem. — Prijatelji nedolžnega veselja so
prijazno vabljeni. — Odbor.

Nov kletarski nadzornik. Vodja poljedelskega
ministrstva je imenoval Riharda Petrovana za provi-
zoričnega državnega kletarskega nadzornika za
Spodnje-Stajersko s sedežem v Mariboru.

Zadružna zveza v Ljubljani priredi koncem me-
seca julija v Ljubljani knjigovodski tečaj za duhov-
nike, učitelje in že nekoliko izvežbane tajnike. Kdor
se želi udeležiti tega tečaja, naj prijavi do 15. t. m.
svojo tožadavno udeležbo po dopisnici Zadružni zve-
zi v Ljubljani.

Popolni odpustek o porciunkuli. Cerkevni za-
kaznik za lavantinsko škofijo je prinesel v svoji VII.
številki t. l. „Motu proprio“ sv. očeta Pija X. z dne
9. junija 1910, ki z ozirom na 700letni jubilej fran-
čiškanskega reda za tekoče leto 1910 izdatno olajša-
je zadobitev popolnega odpustka dne 2. avgusta. Pa-
peževo pismo „Sacris solemniss“ pooblašča namreč
vse škofo katoliškega sveta, da smejo določiti v svoji
škofiji eno ali več cerkev, kjer morejo verniki po
vrednem prejemu zakramentov sv. pokore in presv.
Rešnjega Telesa in po opravljeni molitvi na namen
sv. očeta od prvih večernic (to je od dveh popoldne)
1. do solnčnega zahoda 2. avgusta zadobiti toties quo-
ties imenovani popolni odpustek, ne da bi jim bilo
treba še obiskati cerkev frančiškanskega reda. Kdor
pa bi se ne mogel udeležiti odpustka na porciunkulo,
zadobi odpustek pod fistimi pogoji in v tistem času
prvo nedeljo po porciunkuli. Ta olajšava velja tudi
za cerkve ali kapele verskih družb, kjer je shranjeno
presv. Rešnje Telo. Nikakor pa ni mogoče zadobiti
odpustka dne 2. avgusta in ob enem tudi v nedeljo po
2. avgustu. Slednjič izražajo sv. oče v svojem pismu
željo, da se opravijo na dan odpustka posebne očitne
molitve k Bogu za papeža, za duhovnike in za vso
vojskujočo se Cerkev, in da se sklenejo molitve s po-
češčenjem serafskega očaka, z litanijami Vseh svet-
nikov in z blagoslovom z Najsvetejšim. Popolni odpu-
stek se more darovati tudi ubogim dušam v vseh.
Vsled papeževe oblasti so odločili naš prevzvišeni
knez in škof, da se more letos zadobiti porciunkulski
odpustek dne 2. avgusta ali v nedeljo po 2. avgustu
v vseh župnijskih cerkvah in v vseh zgornjih omenje-
nih cerkvah ali kapelah cerkvenih družb lavantinske
škofije. Čč. dušni pastirji se prosijo, da naj to ozna-
nijo in razjasnijo pravočasno vernemu ljudstvu.

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo dne 10. julija
popoldne po večernicah se vrši pri Celcerju v St.
Ilju ustanovitev podružnice „Slovenske Straže“ —
„Slovenske Südmarke“ — za St. Ilj, Jarenino, Sve-
čino, Sv. Kungoto in druge bližnje kraje. Na vsopre-
du so zelo važne točke. Slavnostni govor ima go-
spod Pušenjak iz Maribora. Rodoljubni Slovenci in
Slovenke, pridite vsi brez izjeme, vsi, ki čutite slo-
venski, stari in mladi, v St. Ilj dne 10. julija, da
pokažemo v veličastnem številu našemu nasprotniku,
da hočemo braniti našo mejo, našo vero, našo domo-
vino! Torej, Slovenci in Slovenke, dne 10. julija v
St. Ilj!

Fram. V nedeljo dne 10. julija se ustanovi pri
nas podružnica „Slovenske Straže.“ Govoril bo uređ-
nik Kemperle iz Maribora. Vsi zavedni Slovenci,
pridite!

Listnica uredništva.

Mozirje, Marenberg, Slov. Bistrica: Za to številko prepozno,
Novacerkev, Središče, Podčetrtek: Prihodajši!